

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות
לשולחן שבת

פרשת ויקהל

לא יוצלח

כי רק לאחר ש"נשא ליבן" יכולות היו להתעסק באומנות זו ולהצליח לעשותה..

ומכאן אנו רואים יסוד לחיים, כאשר האדם רוצה לבחור לעצמו מקצוע לחיים והוא מסתפק על איזה מסלול ללכת, הרי שהוא צריך ללכת אחר המקצוע שאליו הוא מתעניין ונמשך ביותר. כך יתגלה לעצמו הכישרון שלו לאותו מקצוע, הוא יאהב את המקצוע הזה ולאחר שיטרח ויתאמץ באומנות זו אז יראה ויגלה את הכישרון הטבעי שיש לו בזה..

וכך הוא גם בעניין עסק התורה הקדושה, עליו לבדוק איזה חלק מהתורה אליו הוא נמשך ביותר ולאחר שיטרח ויתאמץ ירגיש סיפוק גדול ויראה ברכה בעמלו.

כמה חבל שישנם כאלה אשר הולכים נגד טבעם מנסים ליהנות מהתורה הקדושה או להבדיל מהמקצוע אותו בכוח דחפו לעצמם ורואים רק כישלונות ומפח נפש... בכך הם מורידים לעצמם את הביטחון העצמי ומרגישים את עצמם לאנשים לא יוצלחים וכל דבר שהם נוגעים בו נהרס ונשבר.. והאמת היא שיש להם הרבה מה להציע אלא שאינם מחפשים את הכישרון המולד אצלם..

לבג אולם ואחזק!!

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון דאובן בשידור חי מידי שבוע ב"קול הלשון" על ידי זיהוי קולי במס' 6171111-3 ולהקיש * [אפשר לקבל צינתוק]. כמו כן ניתן להאזין לכל השיעורים של הרב שכבר נמסרו בקול הלשון.

פנינים ממח"ס "זרע שמשון"

לדבינו הקדוש רבי שמשון חיים ב"ד נחמן מיכאל נחמני
ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום" [כ"ט, י"א]

בעל ה"זרע שמשון" - מביא את הגמ' בפסחים [סב:]: שאומרת שמיום שנגזר ספר יוחסין תשש כוחם של החכמים ונגזרו טעמי תורה שהיו בו. וצריך להבין מה עניין תשישות כח לספר היוחסין היה ניתן לכתוב שאבדו חכמתן שאינם יודעים טעמי תורה?

מסביר בעל ה"זרע שמשון" הגמ' בקידושין [ע:]: אומרת אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על משפחות המיוחסות שבישראל. זו הסיבה לכך שתשש כוחם של החכמים מכיוון שכבר אין הקב"ה משרה את שכינתו עליהם ולכן אין הם מוסיפים כח ואדרבה הם תשושי כח שאין להם את אור השכינה שמוסיפה כח ואומץ. וזו הסיבה לכך שמלאכים הם גיבורי כח עושי דברו, כיוון שהשכינה שורה עליהם... זו הכוונה ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום" - "עמו" הם המיוחסים שה' נותן להם עוז ומשרה את שכינתו עליהם, ואז פתאום נודע שהם מיוחסים ולא תש כוחם ולכן ה' יברך את עמו בשלום."

המשך אי"ה בלשון האב...

יהי רצון שזכותם של ה"אור החיים" הקדוש ובעל ה"זרע שמשון" תעמוד לחיים ברוך בן שרה פעשא לברכה והצלחה בכל העניינים, ולבריאות איתנה.

"וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טוו את העזים" [ל"ה, כ"ו]
בזמן בניית המשכן נשות כלל עם ישראל רצו להשתתף גם בבנייתו, שנאמר "וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טוו את העזים".

שואל בעל ה"זרע שמשון" - בילקוט שמעוני נלמד על הפסוק "ויאמר ה' אל ליבו" שלב צדיקים ברשות עצמם, אולם הרשעים הם ברשות ליבם. אם כן כיצד כאן נאמר על הנשים "וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה" כאילו אותן נשים היו ברשות ליבן, הרי הצדיקים ליבם ברשותם?

מסביר בעל ה"זרע שמשון" שלב הנשים לא ברשות עצמן שכן הן ברשות בעליהן, אלא שכאן התורה דיברה על ליבן של הנשים בעניין האומנות שצריך חכמה יתירה כדי לעשותה.

וכתב רש"י - ללמדו אומנות כזו לא תלוי הדבר ברצון האדם הגם שישעבד את ליבו ואת עצמו לאומנות זו. הסיבה לכך היא שאין לו את הכישרון הטבעי ללמוד אומנות זו. ולכן אפילו שיהיה בליבו חפץ, והוא מאוד רוצה ללמוד את האומנות, הגם שיכבוש את ליבו בשל כך, לא יעזור לו הדבר.

אך אם מלכתחילה יהיה ליבו חפץ ללמוד אומנות זו, מוכח שבטבעו מושרשת המשיכה לזו האומנות. ואם כך שבטבעו מושרש הדבר, אז יכול ללמוד אומנות זו אם רק יטרח ויתאמץ בדבר.

וזה מה שרמזה התורה בפסוק "וכל הנשים אשר נשא ליבן אתנה"

פניני "אור החיים" הקדוש

לדבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א
"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" [ל"ה, א]

שואל ה"אור החיים" הקדוש - מדוע נאמר בפסוק "בני ישראל" היה צריך לכתוב 'ויקהל משה את כל עדת ישראל'?

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - בזוהר הקדוש נאמר שמשה רבנו הקהיל את האנשים להפרידם מהנקבות, הואיל והשטן מצוי בין הנשים, ולא רצה משה רבנו שהשטן יצליח להזיק אותם, לכן הקהיל משה רבנו את הנשים בנפרד ואת הגברים בנפרד.

וזו הכוונה בפסוק "בני ישראל" לומר שאסף הגברים להפרידם מן הנשים, אך ודאי שגם הנשים והקטנים השתתפו ובאו לשמוע דבר ה' ובפרט שהיה זה לנדבת המשכן, שכל אחד רצה ליטול חלק בזה.

הרי לנו שתמיד כלל עם ישראל רצו להשתתף בשביל לשמוע את דבר ה' וכאשר היה זה בשביל נדבת המשכן כולם רצו להיות שותפים במצווה גדולה זו והנשים דאגו לכך שגם הקטנים יבאו עימם...

הלכה למעשה
הרב מנשה מורנו שליט"א

האם וכיצד ניתן להשתמש במגבונים לחים בשבת?

המשתמש בשבת במגבונים כרגילותו בחול, הרי הוא עובר על איסור של "סוחט". מפני שהדרך הרגילה היא, לדחוק את המגבון על המקום אותו רוצים לנקות, ובאופן זה יוצאים הנוזלים הכנוסים בתוככי המגבון החוצה, ופעולה זו הרי היא סחיטה. (כמבואר כ"ז בשו"ע שכ' סעיף יח'.

ואיסור סחיטה בכה"ג, כתב במשנ"ב בס"ק נב' ונה' דהוי דאו', כיון שצריך הוא לנוזל היוצא מהמגבון, שעל ידו נעשה הניקיון וביעילות. ואף אם אין המגבון גידול"ק, מ"מ לראשונים רבים הרי סחיטה זו אסורה מדאו', וכדאיתא בב"ב, שרק הרמב"ם והרמב"ן הקלו בזה, ואף לרמב"ן אכתי איסור דרבנן איכא. ואע"פ שבשו"ת רעק"א ס' כ' חיוק צד זה, וכן בחזו"ע שבת ד' עמ' קנ', מ"מ כיון דאיכא דס"ל דאסור מדאו', ותו דאיסור דרבנן לכונ"ע איכא, א"א להתיר מהמת טעם זה לחוד. מה שפעולת הסחיטה נעשית ע"י פסיק רישיה, אינו סיבה להקל, כיון שהוא פס"ר דניחא ליה, שמעונין ברטיבות כדי שפעולת הניקיון תהיה מושלת. ואף אם היה זה פס"ר דלא ניחא ליה, ג"כ אסור, כמבואר בגוף דברי השו"ע. ומה שהתיר בשו"ת מנחת אשר ח"א סימנים יד'-יד' להתיר מפני שבדק והראה, שאין המגבונים נסחטים, ואף אם נסחט, אינו מכיון לזה, ולא איכפת ליה בזה, ואין דיני התורה על דברים מקרוסקופיים, שאינו דבר הנראה למראה העין. ודבריו קשים כגידים, שבודאי נסחטים המגבונים, ולכן מתכוין המשתמש, ואינו איזה משהו מיקרוסקופי. "לא מכיון" לא שייך בפס"ר, ו"לא ניח"ל" לא שייך כמש"כ בשו"ע. אמנם כעין סברתו הביא בשש"כ פי"ד הע' צט' משמיה דהגרש"ז, דלא שייך "מפרק" כאשר א"א לאסוף את היוצא כדי להשתמש בו אח"כ, אך לא פסיקא ליה, ולא התיר רק במגבוני נייר ולא בבד, ע' להלן מש"כ בזה. וכבר חלקו עליו באורח"ש פי"ג סע' מו', ובברורי הלכה בסוף ח"א ס' ז', וכ"ה במנח" ח"י ס' כה', ובחוש"ש ח"ב עמ' רט', ו בשבחה"ל ח"ה ס' נח'.

מעשה שהיה...

מסופר על ר' אריה לוי שהיה משכים קום בכל יום לתפילת וותיקין. בלכתו לבית הכנסת, היה מקפיד להקדים שלום לכל הנקרה בדרכו, ביותר היה מקפיד לברך באשמורת הבוקר את מנקי הרחובות שאף הם היו משכימי קום. הוא הסביר את מנהגו שבשעה שאנשים נמים את שנתם, מטריחים הם את עצמם לכבד את שוקי ירושלים ונהנים מיגיע כפיהם, ואינם נוחלים כבוד ממלאכתם ומשכורתם זעומה, ואף על פי כן מקפידים הם לעשות מלאכתם נאמנה.

הרי לנו שגדולי ישראל למרות גדלותם, היו מורידים עצמם אל העם ומדברים איתם בגובה העיניים...

האופן שאפשר להתיר שימוש במגבונים, הוא ע"י שלא יהיו הנוזלים שבו בודאי נסחטים. לשם כך צריך לקחת מגבונים אשר אינם רטובים

הרבה אלא רק קצת רטובים (ואם אין לו, או שמסופק אם המגבונים שלו ברמה זו, יקח כמות של מגבונים לפני שבת, ויוציא מהם הנוזלים כך שישארו לחים ולא רטובים), ולנגב בנחת ולא בחזקה. (באופן זה נחשבת הפעולה, ללא פסיק רישיה, ואינו מתכוין, ומותר לכתחילה, כמבואר בשטז" ס"ד, שלו" ס"ג, במשנ"ב שיח' סק"פ ובמקומות רבים. ולפ"ז יש מקום להתיר אף ניקוי השולחן, אבל בשבחה"ל ח"י ס' נח', ובח"ה ס' נח', וחזו"ע שבת ד' עמ' קמח' ואילך, כתבו להתיר דוקא בתינוק, שדינו כחולה, אך לא בגדול, ולא בנקיון השולחן, שמפני "היתר עגונות" נגעו בה, שנתת תורת כל אחד ואחד בידו. אמנם היה מקום לצרף להתיר אף בנקיון אדם גדול, ע"פ מש"כ הט"ז הביאו משנ"ב שטז' בשעה"צ אות עח', להתיר פס"ר במקום נקיון דבר מאוס. ומש"כ באורח"ש לאסור ע"פ המבואר בס' תריג' לאסור שימוש במגבת לחה ביו"כ, מחשש שמא יסחוט, זה אין שייך כאשר אין טופח ע"מ להטפוח, כמבואר שם במשנ"ב סק"ה).

במגבונים אסור, כן הדין גם אם המגבונים עשויים מנייר או מחומר סינטטי.

(הן אמת שבמגבוני נייר אין איסור של "מלבן", כמש"כ באג"מ ח"ב ס"ע, מפני שמלבן הוא תיקון הבגד, ונייר מתקלה ע"י השימוש, ואין שייך לומר שתקון ע"ז. מ"מ האיסור כאן הוא משום מפרק, ואין הבדל אם מוציא הנוזל מבד או מנייר. כמש"כ במאור השבת ח"ב עמ' תקכג', שרק בנייר כעין דף כתיבה דיבר האג"מ, ולא בנייר כעין טישו שעיינו ראותה שהוא ספיג וסחטי. ואכן קשה מש"כ להתיר זאת בשש"כ פי"ד סעיף לז', ובחזו"ע לא הסכים להתיר אלא רק כמש"כ).

שיעור חדש נפתח
לציבור הרחב!!

הנכם מוזמנים לשמוע דברי תורה וחיזוק בבית הכנסת "אוהל דוד" ברח' קוסובסקי מפי הרבנים הגאונים:

ה"ר ינון ראובן שליט"א
ה"ר גדעון ראובן שליט"א
אי"ה בימי שלישי
בין השעות 9:00 - 8:00 בערב

כיבוד יָגֵץ מאקולו!
הערב מוקדש לרפואת יחזקאל בן מרים

"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור

<p>עולת הציצית מחלקת באיכות לא נתמפרים רח' אלקבץ 4, גבעת שאול, ירושלים (מול ברוך פארוס) טל: 058-6505815 olam.hatsitsit@gmail.com</p>	<p>פיסטוקס הפסגה 37</p>	<p>תפריט ליל שישי מורחב יריד אוכל מונח לשובת</p> <p>מקומות ישיבה בשפע</p> <p>להזמנות ואירועים: 08-9229066</p> <p>סניף הר ענף 51 שאלוזון 25 הפסגה 25 יום ה' 12:00-01:00 יום ו' 13:30-08:00</p>	<p>העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מילי דמייטב.</p>	
<p>מ.מ. בניה ושיפוצים שיפוצים כלליים</p>	<p>המפולת בשפוחה רח' קריית משה 11 02-5717813</p>	<p>מפגש הפסגה הפסגה 10</p> <p>קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלוניס ועוד..</p>	<p>נעלי קרן אור נעלים לכל המשפחה</p> <p>רח' הרב שלמה אלקבץ 4 גבעת שאול 058-5777795</p>	<p>אליעזרא - אלקטרוניקה פלאפונים, נגנים, מצלמות ועוד... רח' הפסגה 45 053-3188440 073-3134400</p>
<p>ראיה טובה אופטיקה מקצועית</p> <p>02-652-1859 050-700-3021 opticaraz@gmail.com גו' ארה 37, ירושלים</p>	<p>ברוכים מרקט רח' אליעזר הלוי 2 טל' למשלוחים 02-5633301</p>	<p>צ'אבס בשר • עופות • דגים</p> <p>בית וגן הפסגה 10 02-6439131</p> <p>מוקד הזמנות, והזמנות בווצאפ 050-260-3330</p>	<p>מספרת - אליהו 050-9094047 בית וגן 42</p> <p>ליעילי נשמת ישראל בן גאולה ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>פיצה יואל'ס בית וגן מקיימים בקשתו של ר' יואל ז"ל לתת יותר ולגבות מוחות!</p> <p>02-64-222-90 יואל'ס PIZZA & MORE</p>	

BOLD | yael71387@gmail.com